

Sunday Times
Bestseller

RICHARD SWAN

ŘÍŠE VLKA

I

KRÁLOVSKÁ
SPRAVEDLNOST

HOST

The Justice of Kings

Copyright © Richard Swan, 2022

First published in the United Kingdom in the English language in 2022

by Orbit, an imprint of Little, Brown Book Group, London

Jacket design by Lauren Panepinto

Jacket illustration by Martina Fačková

Jacket © Hachette Book Group, Inc., 2022

Map by Tim Paul Illustration

Translation © Dana Krejčová, 2023

Czech edition © Host — vydavatelství, s. r. o., 2023 (elektronické vydání)

ISBN 978-80-275-1711-4 (PDF)

ISBN 978-80-275-1712-1 (ePUB)

ISBN 978-80-275-1713-8 (MobiPocket)

KAPITOLA I

ČARODĚJKA Z RILL

*„Střez se hlupáka, fanatika a tyrana. Každý
z nich v zbroj nevědomosti se odívá.“*

*z knihy Trestní zákoník: Rady pro praxi
od Caterhausera Sovana*

Je to zvláštní pomyšlení, že se dlouhé kořeny konce Říše vlka a vši té smrti a zkázy, které s ním přišly, dají vysledovat do maličké bezvýznamné vísky jménem Rill. Že když jsme k ní mířili, neplahočili jsme se jen deštivým studeným venkovem dvacet mil východně od Tolsburských marek, ale také jsme se blížili k okraji hluboké propasti Velkého úpadku, jehož strmý a zrádný svah před námi klesal jako útes z hladkého obsidiánu.

Rill. Jak ji popsat? Místo zrodu našeho neštěstí bylo úplně obyčejné. Svou odlehlostí bylo typické pro Severní marku Tolsburgu. Velkou náves z rozdupaného bláta a slámy obklopoval kruh dvaceti stavení z proutí a mazanice s doškovými střechami. Panské sídlo se lišilo pouze velikostí, bylo zhruba dvakrát větší

než největší chalupa, ale tím veškeré rozdíly končily. Bylo stejně zchátralé jako ostatní domky. Po straně stál hostinec a veřejným prostranstvím se nahodile pohyboval dobytek i lidé. Výhodou studeného počasí bylo, že zápach nebyl tak silný, ale Vonvalt si přesto držel pod nosem šátek se zabalenou sušenou levandulí. Prostě uměl být takhle úzkostlivý.

Měla jsem mít dobrou náladu. Rill byla první vesnice, na kterou jsme narazili po odjezdu z císařské zájezdní pevnosti na jägelandské hranici a představovala první z půlměsíce osad končícího v haunerské pevnosti Mořská Stráž o padesát mil dál na severovýchod. Příchod do Rill znamenal, že jsme byli jen pár týdnů od bodu, kde budeme moct znovu odbočit k jihu, abychom dokončili východní polovinu okruhu — a to znamenalo lepší počasí, větší města a něco, co se celkem blížilo civilizaci.

Místo toho ve mně hlodaly obavy. Pozornost jsem soustředila na ohromný prastarý hvozd hraničící s vesnicí a táhnoucí se na sto mil severozápadně od nás až k pobřeží. Podle řečí, kterými nás krmili cestou, to byl domov staré draedistické čarodějky.

„Myslíš, že tam je?“ zeptal se patria Bartholomew Claver jedoucí vedle mě. Claver byl jedním ze čtyř členů naší výpravy, nemanický kněz, který se k nám vnutil na jägelandské hranici. Údajně kvůli ochraně před lapky, třebaže Severní marka byla hanebně opuštěná — a podle svých vlastních slov cestoval většinou sám.

„Kdo?“ zeptala jsem se.

Claver se pousmál, ale nebyl to veselý úsměv. „Čarodějka,“ odvětil.

„Ne,“ ucedila jsem stroze. Claver mě hrozně rozčiloval — a nejen mě. Náš potulný život nebyl sám o sobě žádný med, ale to, jak se Claver během posledních týdnů neustále vypytał na Vonvaltovy praktiky a moc, nás všechny ubíjelo.

„Já ano.“

Obrátila jsem se. Přijížděl k nám Vonvaltův pověřenec Dubin Bressinger a vesele pojídal cibuli. Jak klusal na koni kolem, mrkl na mě. Za ním jel náš zaměstnavatel sir Konrad Vonvalt a úplně vzadu byl náš osel, neuctivě pojmenovaný Vévoda z Brondsey, který táhl kárku se vši naší výstrojí.

Do Rill jsme přijeli ze stejného důvodu jako kamkoliv jinam: abychom dokonce i tady, na samém okraji Sovánské říše, zajistili císařovu spravedlnost. Protože přes všechny své vady Sované věřili na spravedlnost pro všechny a i do nejdlehlších vesnic a městeček císařství vysílali císařské soudce, jako byl Vonvalt, coby putující soudní tribunály.

„Hledám sira Otmara Frosta,“ zavolal Vonvalt ze zadní části naší skupiny. Bressinger už sesedl a přivolal si nějakého místního hochy, aby domluvil ustájení našich zvířat.

Jeden ze sedláků beze slova ukázal na sídlo. Vonvalt zabručel a sesedl. Já a patria Claver jsme učinili totéž. Bláto pod mýma nohama bylo tvrdé jako železo.

„Heleno,“ zavolal na mě Vonvalt. „Knihu záznamů.“

Kývla jsem a vyzvedla knihu z kárky. Byl to těžký svazek s tlustým koženým přebalem a uzamykatelnou přezkou. Do ní bude zaznamenána každá právní záležitost, která se objeví, a také Vonvaltovy uvážené rozsudky. Až bude plná, odešleme ji do Právní knihovny v daleké Sově, kde úředníci rozsudky přezkoumají a zajistí, aby bylo soudcovské právo uplatňováno všude stejně.

Přinesla jsem knihu Vonvaltovi, který na mě podrážděně mávl, ať si ji nechám u sebe, a všichni čtyři jsme zamířili k sídlu. Už jsem rozeznala, že na heraldickém znaku visícím nade dveřmi je prostý modrý štít s kančí hlavou naraženou na zlomeném kopí. Sídlo jinak nebylo ničím pozoruhodné a bylo na hony vzdálené

rozlehlým městským domům a venkovským pevnostem císařské šlechty v Sově.

Vonvalt zabušil pěstí v rukavici na dveře. Ty se rychle otevřely. Stála v nich služebná snad o rok, dva mladší než já. Vypadala vyděšeně.

„Jsem justiciár sir Konrad Vonvalt z císařského sboru soudců,“ oznámil Vonvalt s afektovaným sovánským přízvukem. Věděla jsem, že ho jenom hraje, protože jeho rodné jägenské skloňování a časování bez ohledu na jeho postavení prozrazovaly, že pochází ze skromných poměrů, za což se styděl.

Služebná se nemotorně uklonila. „Jsem —“

„Kdo je to?“ houkl odněkud zevnitř sir Otmar Frost. Za dveřmi byla tma a bylo to tam cítit kouřem a dobyt看kem. Všimla jsem si, jak Vonvalt mimoděk zabloudil rukou k levandulovému šátku.

„Justiciár sir Konrad Vonvalt z císařského sboru soudců,“ ohlásil se znovu netrpělivě.

„Zatracená víra,“ zamumlal sir Otmar a po chvílce se ve dveřích objevil sám. Služku bez cirátů odstrčil. „Můj pane, pojdte dál, pojdte dál. Pojdte z toho vlhka a ohřejte se u ohně.“

Vstoupili jsme. Vnitřek byl zanedbaný. Na konci místnosti stála postel pokrytá kožešinami a vlněnými pokrývkami, jakož i svršky, což ukazovalo, že tu chybí paní domu. Uprostřed hořela polena v otevřeném ohništi obloženém ožehlými a zablácenými koberci, které navíc plesnivěly, protože otevřeným kouřovým otvorem dovnitř přšelo. Na druhé straně byl dlouhý stůl na kozách, k němuž mohlo usednout deset lidí, a dveře vedoucí do oddělené kuchyně. Stěny byly ověšené plesnivějícími tapiseriemi, věkem vybledlými a téměř zčernalými kouřem, a podlahu pokrývala tlustá vrstva tkaných koberců a kožešin. U ohně se vyhřívali dva velcí, vlkům podobní psi.

„Slyšel jsem, že nějaký justiciár putuje na sever přes Tolsburské marky,“ pronesl sir Otmar znepokojeně. Jako tollský rytíř a pán byl povýšen mezi císařskou šlechtu — „přijal vyšší marku“, jak se tomu říkalo, odstupné, které všichni obdrželi, když se podvolili císařským legiím —, ale jen málo se podobal napudrovaným a rozmazleným pánům ze Sovy. Byl starý a na sobě měl špinavou halenu se svým znakem a kalhoty z podomácku utkané látky. Ušmudlaný, ztrápený obličej mu rámovaly bílé vlasy a vousy a čelo hyzdil velký důlek, který si nejspíš vysloužil jako mladík, když se před pětadvaceti lety zemí přehnal Reichskrieg a sovánské armády si podrobily Tolsburg. Vonvaltovi i Bressingerovi také zůstaly po císařském vpádu jizvy.

„Jako poslední tu byla justiciárka August?“ otázal se Vonvalt.

Sir Otmar kývl. „Ano. Už je to nějaká doba. Kdysi jsme tu justiciára vídali několikrát do roka. Prosím, posaďte se. Jídlo, pivo? Víno? Právě jsem se chtěl najíst.“

„Ano, děkuji,“ přijal Vonvalt a posadil se ke stolu. Následovali jsme jeho příkladu.

„Má předchůdkyně tu nechala knihu záznamů?“ vyptával se Vonvalt.

„Ano, ano,“ odpověděl sir Otmar a znovu poslal služebnou ven. Zaslechla jsem, jak otevírá okovanou truhlici.

„Nějaké potíže od severu?“

Sir Otmar zavrtěl hlavou. „Ne, máme mezi sebou a mořem proužek Západní marky Haunersheimu. Tak deset dvacet mil, dost na to, aby se tam pár nájezdníků ztratilo. I když si troufám říct, že moře je touhle roční dobou stejně příliš rozbouřené, než aby to severany lákalo na jih.“

„Správně,“ potvrdil Vonvalt. Bylo na něm vidět, jak ho ten zeměpisný přešlap dopálil. Ale občasné uklouznutí se jistě dá odpustit.

Císařství, nyní trávající přes padesát let, vstřebalo tolik národů tak rychle, že zeměpisci přepisovali mapy každý rok. „A zřejmě i díky tomu, že znovu vybudovali Mořskou Stráž,“ dodal.

„Ano, to zařídil Autun. Nová kurtina, nová posádka a dost peněz a proviantu, aby mohli během válečné sezony každý den vyrážet na obhlídky. V zimě každý týden, na rozkaz markraběte.“

Autun. Dvouhlavý vlk. Mohl to stejně tak myslet jako nadávku. Byla to jedna z těch zvláštních přezdívek pro Sovánskou říši, kterou porobení používali buď jako projev úcty, nebo urážku. V každém případě to Vonvalt přešel.

„Ten muž má jistou pověst,“ poznamenal Vonvalt.

„Markrabě Westenholtz?“ ozval se kněz Claver. „Dobrý člověk. Zbožný. Seveřané jsou bezbožný lid, který lpí na starých draedististických způsobech.“ Pokrčil rameny. „Neměl byste pro ně truchlit, justiciáře.“

Vonvalt se nepatrně pousmál. „Já netruchlím pro mrtvé severské nájezdníky, patrio,“ odušil s větším sebeovládáním, než si ten chlap zasloužil. Claver byl mladý, příliš mladý, aby mu už byly svěřeny kněžské pravomoce. Za tu krátkou dobu, kterou strávil v naší společnosti, jsme k němu všichni získali značný odpor. Byl přespříliš horlivý a nudný, snadno se rozhněval a rychle soudil. Dlouze vykládal o své věci — že verbuje templáře pro jižní Pohraničí — a o svých stycích na vysokých místech. Bressinger se s ním obvykle odmítal bavit, ale Vonvalt se mu z profesionální zdvořilosti věnoval celé týdny.

Sir Otmar si odkašlal. Právě se chystal udělat chybu a zapříst s Claverem hovor, když dorazilo jídlo, a tak se místo toho pustil do něj. Bylo vydatné a prosté, maso, chleba a hustá šťáva z masa, ale na druhou stranu jsme za podobných okolností zřídka

hladověli. Vonvaltova moc a autorita obvykle u jeho hostitelů podněcovala velkorysost.

„Říkal jste, že poslední justiciář tudy projel už před nějakou dobou?“ zeptal se Vonvalt.

„Ano,“ odpověděl sir Otmar.

„A v mezidobí jste se řídili říšskými zákony?“

Sir Otmar důrazně přikývl, ale to téměř jistě lhal. V odlehlých vesnicích a městech, kam cesta ze vzdálené Sovy trvala celé měsíce i těmi nejrychlejšími prostředky, císařské právo uplatňovali zřídka. Byla to škoda. Reichskrieg přinesl smrt a bídu tisícům lidí, ale systém soudcovského práva byl jedním z mála drahokamů, které se vynořily z jinak obrovské hromady hnoje.

„Dobrá. Potom si neumím představit, že bych tu měl moc práce. Jen musím prověřit lesy,“ prohlásil Vonvalt. Sira Otmar ten dovětek zřejmě zmátl. Vonvalt dopil pivo. „Cestou sem,“ vysvětloval, „nám několikrát vykládali o jakési čarodějce žijící v lese kousek na sever od Rill. Předpokládám, že vy o tom nic nevíte.“

Sir Otmar protahoval odpověď dlouhým douškem a pak se ještě štouрал v zubech. „O tom jsem nic neslyšel, pane. Nic.“

Vonvalt zamyšleně kývl. „*Kdo je to?*“

Bressinger grozodsky zaklel. Málem jsme se sirem Otmarem vyletěli z kůže. Stůl a všechny podnosy a přístroje nadskočily, jak do desky narazila troje stehna. Z číší a korbělů cákalo. Sir Otmar se s vytřeštěnými očima držel za prsa, pohyboval rty a přitom se ze sebe snažil dostat slova, jak mu Vonvalt přikázal.

Císařův hlas: tajemná moc justiciára přimět lidi mluvit pravdu. Měl svá omezení — například nefungoval na jiné justiciáře a osoby se silnou vůlí mu dokázaly odolat, pokud se měly na pozoru —, ale sir Otmar byl starý a poddajný a ve způsobech řádu se příliš

nevyznal. Moc ho zasáhla jako psychický hrom a obrátila mu mysl naruby.

„Kněžka... patří k draedistům,“ supěl sir Otmar. Viditelně ho vyděsilo, že jeho ústa mluví proti jeho vůli.

„Ona je z Rill?“ naléhal Vonvalt.

„Ano!“

„Jsou tu i další, kdo praktikují draedismus?“

Sir Otmar se na židli kroutil. Chytil se stolu, aby získal oporu.

„Mnoho... vesničanů!“

„Sire Konrade,“ zamumlal Bressinger. Sira Otmara pozoroval s lehkým zamračením. Všimla jsem si, že Claver si mužovo utrpení vychutnává.

„V pořádku, sire Otmare,“ řekl Vonvalt. „V pořádku. Uklidněte se. Nate, napijte se piva. Nebudu dále naléhat.“

Seděli jsme mlčky a sir Otmar si třesoucí se rukou přivolal k smrti vyděšenou služebnou a se sípěním si poručil pivo. Služebná zmizela a po chvíli se objevila s korbelem. Sir Otmar ho žíznivě vyprázdnil.

„Praktikovat draedismus je nezákonné,“ poznamenal Vonvalt.

Sir Otmar hleděl do svého talíře. V obličeji se mu zračilo něco mezi hněvem, hrůzou a hanbou, což bylo u těch, koho zasáhl hlas, obvyklé.

„Zákony jsou nové. Náboženství je staré,“ zachraptěl.

„Zákony platí už pětadvacet let.“

„Náboženství tu bylo pětadvacet století,“ odsekl sir Otmar.

Nastala nepřijemná odmlka. „Je v Rill někdo, kdo draedismus nevyznává?“ otázal se Vonvalt.

Sir Otmar zkoumal svůj nápoj. „Netuším,“ zamumlal.

„Spravedlnost.“ V Claverově hlase zaznívalo upřímné zhnušení. „Přinejmenším se ho budou muset zřeknout. Oficiálním

náboženstvím císařství je posvátné nemanské vyznání.“ Měřil si starého barona od hlavy až k patě a téměř u toho prskal. „Být po mém, tak všichni shoří na hranici.“

„Tady jsou dobří lidé,“ vyhrkl sir Otmar polekaně. „Dobří, zákona dbalí lidé. Pracují na půdě a platí desátek. Pro Autuna jsme nikdy nebyli přítěží.“

Vonvalt po Claverovi střelil podrážděným pohledem. „Se vši úctou, sire Otmare, pokud jsou ti lidé praktikující draedisté, potom už z podstaty nemohou být zákona dbalí. Nerad to říkám, ale patria Claver má pravdu — přinejmenším částečně. Budou se ho muset zříci. Máte seznam vyznavačů?“

„Nemám.“

Polena kouřila, praskala a prskala. Pivo a víno protékalo škvírami mezi prkny stolní desky a kapalo na podlahu.

„Obvinění není vážné,“ vysvětloval Vonvalt. „Malá pokuta, penze na hlavu, pokud se draedismu zřeknou. Jako jejich pán byste ji dokonce mohl vzít na sebe. Máte tu svatyni některého císařského boha? Nemy? Savareho?“

„Ne.“ Sir Otmar to slovo málem vyplivl. Začínalo být stále obtížnější opomíjet, že zjevně draedismus sám praktikuje.

„Oficiální náboženství Sovánského císařství je nemanské vyznání. Zakotvené ve svatém písmu a také v soudcovském i církevním právu. No tak, vždyť je tu mnoho podobností. Lornina kniha je v podstatě draedismus, ne? Má stejná podobnosti, nařizuje stejné svátky. Mohli byste ji přijmout bez obtíží.“

Lornina kniha opravdu obsahovala pozoruhodné paralely s draedismem, protože Lornina kniha *byla* draedismus. Sovánské náboženství bylo neobyčejně pružné a spíš než by nahrazovalo mnoho náboženských praktik, na něž během Reichskriegu narazilo, jednoduše je do sebe začlenilo, jako vlna pohlcující ostrov.

Právě proto bylo nemanské vyznání sice nejrozšířenějším, ale zároveň nejméně uznávaným náboženstvím známého světa.

Podívala jsem se na Clavera. Toho Vonvaltovo pohotové mlčení zděsilo. Vonvalt pochopitelně v nemanské vyznání nevěřil o nic víc než sir Otmar. Stejně jako baronovi i jemu bylo toto náboženství vnuceno. Ale chodil do chrámu a vlažně plnil své povinnosti jako většina říšské aristokracie. Na druhou stranu Claver byl natolik mladý, že žádné jiné náboženství nepoznal. Skutečný věřící. Takoví lidé měli své využití, ale mnohem častěji byli pro svou zatvrzelost nebezpeční.

„Císařství vyžaduje, abyste se modlili podle nemanského vyznání. Zákon nic jiného nedovoluje,“ pravil Vonvalt.

„A když odmítnu?“

Vonvalt se napřímil. „Pokud odmítnete, stanete se kacířem. Pokud odmítnete přede mnou, stanete se zapřísáhlým kacířem. Ale vy nic tak hloupého a zbytečného neuděláte.“

„A jaký je trest pro zapřísáhlého kacíře?“ dotázal se sir Otmar, třebaže odpověď znal.

„Budete upálen.“ To promluvil Claver. V hlase mu zaznívala divoká radost.

„Nikdo upálen nebude,“ odrazil ho Vonvalt podrážděně, „protože tady není žádný zapřísáhlý kacíř. Zatím.“

Přeskakovala jsem pohledem z Vonvalta na sira Otmara a zpátky. S postojem sira Otmara jsem soucítila. Měl pravdu, když říkal, že draedismus je neškodný a nemanské vyznání k ničemu. Navíc to byl starý pán, jehož tu poučovali a vyhrožovali mu smrtí. Faktem nicméně zůstávalo, že Sovánské císařství ovládalo Tolsburské marky. Jeho zákony platily a ve skutečnosti byly pevné a uplatňované spravedlivě. Skoro všichni ostatní se jim podřídili, tak proč nemohl on?

Sir Otmar jako by trochu ochabl.

„Na Gablerově vrchu, pár hodin jízdy na severovýchod, stojí stará strážní věž. Draedisté se tam scházejí k pobožnostem. Svou čarodějku najdete tam.“

Vonvalt chvíli mlčel. Dlouze si přihnul piva. Pak opatrně postavil korbek na stůl.

„Děkuji,“ řekl a vstal. „Pojedeme tam hned, dokud ještě zbývá hodina, dvě světla.“

POHANSKÝ OHĚŇ

*„Vychloubační a domýšliví novicové
by měli být vymýceni z řádu co možná nejdříve.
Být justiciářem znamená
být trpělivým a přísným správcem
zákona. Historky o soubojích a štvanicích
v sedlech, ač jsou volně založeny na faktech,
není radno podporovat, naopak je třeba
je zavrhnout jako fámy.“*

mistr Karl Rothsinger

Během několika minut jsme byli zase venku, v zimě a dešti, zatímco nám nějaký mládenec šel pro koně. Poté jsme vyjeli do slábnoucího světla. Přitáhla jsem si k tělu voskovaný plášť ve snaze zabránit dešti, aby mi promáčel šaty, ale Bressingerovi ani Vonvaltovi mokro zřejmě nevadilo. Claver se hrbil v sedle a vypadal urousaně a zoufale, ale vyhlídka na terorizování místních pohanů ho očividně těšila.

Navzdory tomu, co říkal sir Otmar, jsme ke Gablerovu vrchu nezamířili. Vonvalt nás místo toho vedl rovnou do lesa po staré lovecké stezce zpola ztracené v kapradí.

„Sire Konrade?“ ozvala jsem se. Znělo to pokorně a aristokraticky, a já se v té chvíli nenáviděla. I přes léta náročného cestování jsem změkla. Pryč byla divoká uprchlice vyrůstající na ulicích Muldau. Měnila jsem se v jednoho z těch šlechticů, jimiž jsem tak dlouho opovrhovala.

Vonvalt se otočil. Černý vous, který nosil v chladnějších měsících roku, se mu leskl kapkami deště.

„Co se děje?“ zeptal se. Jeho kůň, velký guelišský válečný oř jménem Vincento, se pomalu zastavil.

„Není Gablerův vrch na severovýchodě? Jedeme na severozápad.“

Vonvalt kývl. „Já vím.“

„Ten stařík lhal,“ vysvětlil Bressinger. „Poslal nás špatným směrem.“

„Nepochybně do léčky,“ ušklíbl se Claver.

„To si nemyslím,“ opáčil Vonvalt mírně. „Chtěl nás spíš svést z cesty než zavraždit. Neměl čas — a už vůbec ne kuráž — zosnovat něco takového. Ne.“ Ukázal na prastaré, mechem obrostlé stromy. „Čarodějka z Rill je v tomto lese.“

Jeli jsme hlouběji do sténajícího stomílového hvozdu. Z oblohy se dávno vytratilo poslední světlo. Chlad si našel mé vlhké šaty a vysál mi z kostí poslední zbytky tepla, takže jsem se třásla zimou. Zoufale jsem toužila po ohni, abych se mohla konečně ohřát — ale víc kvůli světlu —, když vtom byly mé tiché modlitby vyslyšeny. Asi čtvrt míle před námi to oranžově zablíkalo.

Vonvalt s Bressingerem spolu potichu rozmlouvali přede mnou, a tak jsem zavolala na Clavera. „Viděl jste to světlo?“ zeptala jsem se.

„Viděl,“ ušklíbl se pohrdavě. „Pohanský oheň. Draedisty to odjakživa přitahovalo k jeho zhoubnému vlivu. Tančí kolem něj jako blázni. Je to sprostota.“

Jak jsme se blížili, viděla jsem lidi pohybující se kolem ohně. Vonvalt se nijak nepokoušel skrývat nebo se přiblížit nenápadně. Místo toho jel cílevědomě dál. Už jsem rozeznala nějakých patnáct dvacet sedláků kroužících kolem ohně, který hořel uprostřed malého palouku. Vedle něj stál kamenný oltář chráněný převislými větvemi nedalekého stromu. Za oltářem byla čarodějka, postarší žena s hrubou dřevěnou maskou, v tmavých rozedraných šatech. Stála nehybně, takže jsem ji v prvním okamžiku považovala za sochu.

„Paní čarodějko,“ zavolal na ni Vonvalt. „Laskavě sejmi masku.“

Chladný vzduch prořízl vyděšený jekot. Pohané se k nám otáčeli s nadmíru šokovanými výrazy. Obřadní tanec, jenž tu probíhal, náhle dramaticky skončil.

Myslela jsem, že se čarodějka Vonvaltovi vzepře, ale ona jen zvedla ruce k dřevěné masce, sundala ji a opatrně ji položila na oltář. Zpola jsem čekala, že se pod maskou objeví tvář stvůry, nebo bude aspoň groteskně znetvořená, ale byla jsem zklamaná a zároveň se mi i ulevilo, když jsem spatřila obyčejnou starou ženu. Prohlížela si nás s neutrálním výrazem. Právě v tomto choulostivém okamžiku, kdy se vše zastavilo, se Claver rozhodl uplatnit svůj náboženský mandát.

„Znesvěcuješ nemanské vyznání!“ vybuchl. Až do té chvíle nikdo svatému muži nevěnoval pozornost, ale nyní jí měl nadbytek.

Vonvalt se pobouřeně otočil v sedle.

„To stačí, patrio,“ štěkl.

„Justiciáře Vonvalte, tito lidé jsou kacíři!“ pokračoval upřímně zmatený Claver. Vybičoval se k zuřivosti. „Zapřisáhlí odpadlíci!

Podívejte se na ty pohanské nesmysly! Toto je kultovní obřad! Zesměšňuje sovánský zákon!“

„Jen já a pouze já rozhodnu o tom, co zesměšňuje sovánský zákon,“ upozornil ho Vonvalt. Jeho tón byl chladný jako večerní vzduch. „Bud' laskavě zticha, nebo nařídím tady Bressingerovi, aby tě odvedl zpátky do Rill.“ Obrátil se opět k pohanům a ukázal na oheň. „Všichni víte, že toto je protiprávní praktikování draedismu,“ pravil. „Zákon je jasný.“

„Jak jste nás našli?“ zeptala se stařena a obezřetnost u ní ztvrdla ve vzdor. Jejím ovečkám to dodalo kuráže. Sledovala jsem, jak se jejich postoj nenápadně mění a touhu uprchnout nahrazuje odhodlání bojovat.

„Je předvečer měsíce goss,“ pokračoval Vonvalt. Ukázal na mezeru v mracích, kde měsíc ubyl to tenkého srpku.

„My císařský kalendář neuznáváme,“ poznamenala stará paní.

„Ale Lornina kniha vyžaduje tento...“ Vonvalt ukázal na oheň, „...obřad v předvečer prvního gossu, že? Culvarův oheň hoří a v jeho světle a žáru je Šprýmař zapuzen.“

„Používáš jména falešných svatých. Autunových svatých. Lornina kniha je jen napodobeninou Draediny knihy. A navíc špatnou.“

„Ale obřad je totožný,“ nedal se Vonvalt, jako by ji mohl na místě obrátit na víru pravou. Pokrčil rameny. „V každém případě přesně ten jsem vás tu našel provádět.“

Následovalo oboustranné vyčkávání. Stařena se nechtěla — nemohla — podvolit a opustit svou víru prostě proto, že jí Vonvalt řekl, že to, co dělá, je nezákonné. Ona věděla, že to je nezákonné. A Vonvalt byl pochopitelně vázán přísahou a zákonem, aby ji za to stíhal — ale ani on k tomu nebyl svolný.